

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) Az Amerikai Egyesült Államok Szenátusa 2008 májusában hivatalosan törölte a meg tárgyalandó törvénytervezetek közül az S1145 jelű anyagot, amely a szabadalmi reformra vonatkozik. Így ez az anyag nagy valószínűséggel nem kerül a jelenlegi kongresszusi időszak által megvitatandó törvénytervezetek közé.

B) Egy 2008. március 20-i döntésében a Szövetségi Fellebbezési Bíróság (Court of Appeals for the Federal Circuit, CAFC) a *Pfizer v. Ranbaxy*-ügyben az alábbiakat állapította meg: (i) nem véli, hogy kiválasztási szabadalmak esetén magasabb szintű kinyilvánítás lenne szükséges, és (ii) az alsófokú bíró helytelenül értelmezte a kinyilvánítási kötelezettséget, amikor azt kívánta, hogy a szabadalmas további adatokkal támassa alá találmányát.

Korábban az alsófokú bíró elutasította a Pfizer arra irányuló keresetét, hogy tiltsa el a Ranbaxyt az atorvasztatin kalciumsóját (LIPITOR) igénylő szabadalmának a használatától. Egy korábbi Pfizer-szabadalom vegyületek olyan csoportját igényelte, amely magában foglalta az atorvasztatint is. A bíró nem kielégítő kinyilvánításra alapozva érvénytelennek nyilvánította a szabadalmat, megállapítva, hogy a bejelentő az enantiomer atorvasztatin hatékonyságának tízszeres növekedését ígérte a racém elegyhez viszonyítva, azonban az adatok (ideértve nem csak a szabadalmi leírásban közöltek) nem támasztották alá ezt a növekedést.

A CAFC megváltoztatta ezt a döntést. Megállapítása szerint nem lehet kétséges, hogy a szabadalom kiválasztási találmányra vonatkozik. Az alsófokú bíró tévedett, amikor (i) a szabadalmat úgy értelmezte, hogy az tízszeres hatásnövekedést ígér, és (ii) elemzését arra összpontosította, hogy az adatok alátámasztják-e a szabadalomban tett ígéretet. A CAFC szerint az adatok elemzése érdektelen a kinyilvánítási követelmények szempontjából, de figyelembe veendő a hasznosság, az újdonság és/vagy a kézenfekvőség elemzésekor. A bíróság a kinyilvánítási kötelezettséggel kapcsolatban az alábbi megállapítást tette.

„A szabadalmi törvény 27(3) szakasza szempontjából csupán két kérdés bír jelentőséggel: mi a találmány, és hogyan működik? ... Kiválasztási találmányok esetében annak a kérdésnek a megválaszolásakor, hogy mi a találmány, ki kell nyilvánítani a kiválasztás által biztosított előnyöket. Ha a szabadalmi leírás megválaszolja ezeket a kérdéseket, a feltaláló eleget tett kinyilvánítási kötelezettségének.”

A CAFC szerint az a tény, hogy a szabadalmi leírás nem igazolja azt, hogy a kalciumsó az

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

előnyös kiviteli alak, nem teszi a kinyilvánítást nem kielégítővé, mert nincs olyan követelmény, hogy a szabadalmasnak meg kellene magyaráznia, hogy találmánya miért és hogyan hasznos. A CAFC azt is megállapította, hogy a kézenfekvőségre, a kettős szabadalmazásra és az újdonságrontásra vonatkozó állítások megalapozatlanok voltak.

Ez a bírósági döntés azért jelentős, mert általánosan megerősíti a szabadalmi törvény által előírt kinyilvánítási követelményeket, és kiválasztási találmányok esetén tisztázza azokat. E követelmények korábban nem voltak egyértelműek.

C) Az *Apple Inc.* (Apple), a világszerte ismert számítógépgyártó vállalat kifogásolta, hogy New York város stilizált almát használt logóként egy környezettudatos kampányában, amelynek célja a városban a levegőszennyezés és az üvegházhatás csökkentése. Ezt a logót nemcsak a helyi médiumok, hanem a hibrid taxik is használják, mégpedig azon az alapon, hogy New York City „Nagy Alma”-ként (Big Apple) ismert.

New York város tanácsa és az idegenforgalmi irodák bélyegzőjén a 70-es évek óta használják az almát, amit az Apple sohasem kifogásolt, már csak azért sem, mert az ő védjegye 1977 óta egy megharapott alma. Az Apple szerint azonban a város hirdetési ügynöksége által kifejlesztett logót az APPLE jól ismert védjegye ösztönözte, és ez nemcsak félrevezetheti a fogyasztókat, hanem azt a benyomást is keltheti, hogy a zöld almával ellátott termékek az Apple termékei, ami egyúttal védjegyének hígításához is vezet: a „GreeNYC” elnevezésű kampányban ajánlott termékekben esetleg előforduló hibákkal vagy a szolgáltatásokban esetleg nyújtott gyenge minőséggel társíthatják társaságukat, illetve védjegyüket.

New York város ellentámadást indított logója saját megkülönböztető erejének védelmére, és azt állítja, hogy az APPLE védjegy csak a számítógépes és elektronikus termékek terén minősíthető jól ismertnek, aminek következtében ki van zárva annak a lehetősége, hogy hígítanak az Apple védjegyét.

D) Az Amerikai Egyesült Államok védjegytvénnye (Lanham Act) megkívánja, hogy a bejelentők „a kereskedelemben” használják védjegyüket ahhoz, hogy elsőbbségi jogot szerezzenek. A „kereskedelemben való használatnak” törvényesnek kell lennie, ami világosan kiténik az alább ismertetendő *CreAgri, Inc.* (CreAgri) *v. Usana Health Sciences* (Usana)-ügyből.

2001 tavaszán a CreAgri forgalmazni kezdte az Olivenol nevű diétás ételkiegészítőt azzal az állítással, hogy a termék az olajbogyókban található, előnyös antioxidáns hatású hidroxitirozolt tartalmaz. A termék címkéje szerint minden egyes tablettában 25 mg van ebből az anyagból.

A tudós, aki kifejlesztette ezt a terméket, azt állította, hogy még nem állt rendelkezésére szabványos módszer a hatóanyag-tartalom pontos mérésére, azonban sem ő, sem a CreAgri nem kért felmentést a szövetségi címkézési követelmények alól. Az Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatal (Food and Drug Administration, FDA) jogosult ilyen felmentést adni, ha úgy gondolja, hogy az adott körülmények között az előírások betartása megvalósíthatatlan lenne.

Egy évvel később, amikor egy új vizsgálat szerint a tabletták csupán 5 mg-ot tartalmaztak a hatóanyagból, a címkét megváltoztatták, de még mindig nem kértek felmentést. A védjegyügy – miként erre alább kitérünk – ebben az időben került a 9. Kerületi Fellebbezési Bírósághoz, ahol a CreAgri elismerte, hogy a tabletták csak 3 mg hatóanyagot tartalmaznak. A címkét ismét megváltoztatták, és azt tüntették fel rajta, hogy minden egyes tableta 5 mg polifenolt tartalmaz (a hidrox-tirozol a polifenolok egy változata). Nem változtattak azonban azon az állításon, hogy a termék hidrox-tirozolt tartalmaz.

Időközben a CreAgri kérte az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatalát (USPTO), hogy az OLIVENOL-t lajstromozza védjegyként. A hivatal a kérelmet elutasította, mert a megjelölés nem rendelkezett kellő megkülönböztető képességgel, de bevezették a kiegészítő lajstromba (az USPTO másodlagos védjegylajstromába), amely lehetővé teszi bizonyos védjegyek lajstromozását, amelyek nem vezethetők be a főlajstromba, de alkalmasak a bejelentő áruinak és szolgáltatásainak a megkülönböztetésére.

Az Usana 2002. június 18-án használati szándékra vonatkozó kérelmet nyújtott be, és forgalmazni kezdett vitaminokat, ásványvizeket és élelmiszer-kiegészítőket Olivolnak nevezett alkotórésszel. Hasonlóan az OLIVENOL-hoz, az Olivol olívaolaj-extraktum, nyilvánvalóan kedvező polifenol-tartalommal.

A CreAgri védjegybitorlási pert indított az Usana ellen arra hivatkozva, hogy az OLIVENOL kereskedelmi használata által jogokat szerzett mielőtt az Usana benyújtotta volna védjegy-lajstromozási kérelmét. A körzeti bíróság az Usana javára döntött, és elrendelte, hogy az OLIVENOL-t töröljék a kiegészítő lajstromból. Ez ellen a CreAgri fellebbezést nyújtott be a 9. kerületi fellebbezési bírósághoz.

Az ügy elbírálása alapvetően attól függött, hogy a CreAgri 2002. június 18. előtt szerzett-e védjegyjogokat az OLIVENOL-ra. A Lanham-törvény által megkívánt „kereskedelmi használat” nem az egyetlen követelmény elsőbbségi védjegyjogok megszerzéséhez. A körzeti bíróság megállapította, hogy a használat csak akkor létesít védjegyjogokat, ha törvényes.

A bíróság kétféle elvi magyarázatot adott. Először abból indult ki, hogy a kormány törvényszegést vállalna, ha védjegyovertalmat adna egy eladónak tevékenységei alapján, és a sietőt jutalmazná a szorgalmas rovására, ha elsőbbséget adna egy eladónak, aki anélkül siet a piacra, hogy lépéseket tenne a vonatkozó rendeletek gondos betartására. Ezután a bíróság a CreAgri tevékenységét tárgyalta meg. A CreAgri nem vonta kétségbe, hogy címkéi a vonatkozó időszakban nem voltak összhangban az alkalmazható címkézési követelményekkel, azonban az alábbi három érvet sorakoztatta fel annak érdekében, hogy elkerülje a követelmények be nem tartásának következményeit:

(i) Az USPTO Fellebbezési Tanácsa (Trademark Trial and Appeal Board, TTAB) döntései szerint egy eladás törvénybe ütköző volta nem eredményezi a védjegy érvénytelenségét, ha nem áll fenn kapcsolat a védjegy használata és az állított jogsértés között. A CreAgri azt állította, hogy címkézési jogsértése csak mellékes volt a védjegy használatához képest.

A bíróság azonban azt találta, hogy „a helytelenül címkézett termék és a termék neve közötti kapcsolat, különösen emberi fogyasztásra szánt termékek esetén” elegendő ahhoz, hogy megakadályozza a védjegyoltalmat erre a névre amíg a helytelen címke használatát nem orvosolják. Ebben az esetben a címkézés hibája kellő mértékben összefüggött az OLIVENOL jelzéssel ahhoz, hogy kielégítse a kapcsolati követelményt.

(ii) A bíróság elutasította a CreAgrinak azt az érvelését is, hogy mentes volt a címkézési követelmények alól, mert nem állt rendelkezésre elfogadott módszer a hidroxitirozol-tartalom meghatározására. A bíróság szerint az adott időben nem volt világos, hogy a megfelelő vizsgálat elvégezhető-e, de ez nem is volt lényeges, mert a kivétel nem érvényesült önműködően – a törvény kimondottan megkívánja, hogy az eladók alkalmazzák és megkapják az FDA felmentését. A CreAgri nem nyújtott be semmiféle bizonyítékot arra, hogy kérte volna a felmentést. Így az OLIVENOL eladása törvénytelen volt, és ezen nem változtat a mentességre vonatkozó feltételezett kiválaszthatóság sem.

(iii) Végül a CreAgri érvelése szerint a címkézési hiba annyira ártalmatlan volt, hogy azt mint lényegtelen meg kell bocsátani. Idézett egy korábbi esetet, amelyben a bíróság megállapította, hogy a címkézési hiba csak akkor lényeges, ha „olyan súlyú és jelentőségű, hogy elkövetését törvénytelennek kell tekinteni”. A bíróság az előtte levő ügyet „kategorikusan eltérőnek” minősítette. Az előző ügyben ugyanis a felperes a címkézési hibát versenytársának elsőbbségi napja előtt helyesbítette, és csupán 18 tárgyat adott el. A CreAgri azonban nem javította ki hibáját az Usana elsőbbségi napja előtt, és így nem egyetlen esetben fordult elő a „törvénytelen kereskedelmi használat” 2002. június 18. előtt. Ezért a bíróság megállapította, hogy a címkézési hiba lényeges volt.

Döntésében a bíróság utalt arra, hogy a CreAgri fellebbezése eredményesebb lehetett volna, ha a „kereskedelmi használat” lett volna az egyetlen követelmény a védjegy jogok megszerzéséhez. A törvénytelen használat azonban ez előtt a bíróság előtt nem eredményezhetett védjegyoltalmat.

Argentína

Az Argentin Nemzeti Kongresszus 2008. február 28-án törvényt hagyott jóvá a kollektív védjegyek lajstromozhatóságáról. A törvény szerint az ilyen tárgyú védjegybejelentésekben kérelmezni kell a védjegynek az összes nemzetközi áruosztályban való lajstromozását.

Az Argentin Védjegy hivatal a lajstromozást bizonyos osztályokra korlátozva engedélyezheti.

A kollektív védjegylajstromozás megújítását akkor lehet kérni, ha a védjegyet a lejárt előtti ötéves időszakon belül legalább egy áruosztályban használták.

Harmadik személyek a kollektív védjegybejelentések ellen minden egyes áruosztályban különállóan felszólalhatnak.

Ausztrália

A) 2008. május 1-jei hatállyal módosították az ausztrál védjegy törvényt. Ennek megfelelően a felszólalási eljárásban a bizonyítékok benyújtására csak akkor engedélyezik a hat hónapos határidő meghosszabbítását, ha különleges körülmények forognak fenn, és ha a hosszabbításhoz a másik fél is hozzájárul.

B) A mintahivatal (Designs Office) megvonta az *Apple Computer Inc.* (Apple) egy lajstromozott mintáját, amelyet egy konnektorra kapott, mert a minta nem rendelkezett általános megkülönböztető jelleggel hasonló típusú konnektorokhoz viszonyítva.

Döntésének meghozatalakor az elővizsgáló a „tájékozott felhasználó” alaptípusára hivatkozott, aki a 2003. évi mintatörvény alapján hivatott vizsgálni a megkülönböztetőképességet. Annak eldöntésekor, hogy egy lajstromozott minta megkülönböztető jellegű-e, a döntéshozónak elsősorban azonosítania kell a megfelelő „tájékozott felhasználót”, és ezt az alaptípust kell felhasználnia a megkülönböztetőképesség végső megállapításakor olyan módon, hogy a tájékozott felhasználó helyzetébe kell helyeznie magát, és a megkülönböztetőképesség kérdését tárgyilagosan kell megválaszolni ahelyett, hogy egyszerűen egy tájékozott felhasználó saját véleményét fogadná el.

Ausztria

A Legfelsőbb Szabadalmi és Védjegytanács egyik újabb döntésében leszögezte, hogy egy olyan megállapító végzésnek, amely kimondja, hogy nem forog fenn bitorlás, a szabadalmi lajstromban meghatározott érvényes szabadalmi jog képezi az alapját. Így csupán a vita tárgyát kell a szabadalom tárgyával összehasonlítani. A végzés alapját képező szabadalom igénypontjainak érvényessége azonban nem lehet tárgya a megállapítási eljárásnak.

A tanács egy másik döntése az igénypont szerkezetére vonatkozik. A bíróság megállapította, hogy egy olyan igénypont, amely egy Markush-csoport segítségével írja le az igényelt vegyületeket, felöleli e vegyület összes lehetséges sztereokémiai változatát, vagyis az S-alakot, az R-alakot, az enantiomerek összes elegyét és például a racemátot, ha a szabadalmi leírás nem tartalmaz további részleteket a vegyület királis csoportjának háromdimenziós sztereokémiai orientációjáról (vagyis sem közvetlen, sem közvetett tájékoztatást a sók és/vagy a szabad vegyület szintézisének részleteiről).

Banglades

Bangladesben 2008. június 30-án módosították a védjegy törvényt, aminek alapján lehetővé vált szolgáltatási védjegyek lajstromozása.

Belső Piaci Harmonizációs Hivatal

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM) 2007-ben 1 872 850 EUR-t fizetett ki az európai tagországoknak „szolgáltatások a közösségi védjegyek és a lajstromozott közösségi minták” alapján. A legtöbbet – országonként 250 000 EUR-t – Dánia és az Egyesült Királyság kapta. További 10 nemzeti hivatalnak 100 000 EUR-nál nagyobb összeg jutott, míg hét hivatal kisebb összegeket kapott.

Brazília

2008. június 23-án a brazil Nemzeti Egészségellenőrző Hivatal (ANVISA) a szabadalmi törvény 229C szakaszával kapcsolatban egy 45. számú új határozatot tett közzé. A szabadalmi törvénynek ez a szakasza előírja, hogy a gyógyászati termékekre és eljárásokra vonatkozó szabadalmi bejelentések engedélyezéséhez az ANVISA hozzájárulására van szükség.

Az ANVISA új határozata alapján az ilyen tárgyú szabadalmi bejelentések iratait meg kell küldeni a hivatalnak, amely megfelelő indokolással hivatalosan hozzájárul a szabadalom engedélyezéséhez, vagy megtagadja azt. Ennek megfelelően az ANVISA-nak elemeznie kell a szabadalmi bejelentés iratait, és meg kell vizsgálnia, hogy a bejelentés kielégíti-e a szabadalmazási követelményeket. Harmadik személyek dokumentumokat nyújthatnak be ennek a hivatalnak, hogy segítsék az általa végzett vizsgálatot.

Amennyiben az ANVISA előzetes jelentésében arra a következtetésre jut, hogy a szabadalmat nem lehet engedélyezni, vagy ha a hivatal végzést ad ki, a bejelentőnek 90 napon belül válaszolnia kell. Ha ezt elmulasztja, a bejelentést az ANVISA nem engedélyezi, és ezért a Brazil Szabadalmi Hivatal sem adhatja meg a szabadalmat.

Az ANVISA által történő elutasítás ellen a bejelentő a döntésnek a brazil hivatali közlönyben való publikálásától számított 60 napon belül fellebbezést nyújthat be.

Amennyiben az ANVISA a szabadalmi bejelentés engedélyezése mellett dönt, az iratokat visszaküldi a Brazil Szabadalmi Hivatalnak a szabadalom engedélyezése céljából.

Brazil szakemberek véleménye szerint a szabadalom engedélyezése a szabadalmi hivatal hatáskörébe tartozik, és az ANVISA helytelenül értelmezi a törvény 229C szakaszát, aminek folytán eljárása nem törvényes. Ezért a brazil ügyvivők azt javasolják ügyfeleiknek, hogy bírósági úton támadják meg az ANVISA eljárását.

Costa Rica

A Costa Rica-i kormány 2008. június 30-án letétbe helyezte a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás céljából történő letétbe helyezésének nemzetközi elismerésére vonatkozó Budapesti Szerződés csatlakozási okmányát. Ennek megfelelően a szerződés Costa Ricára nézve 2008. szeptember 30-án lépett hatályba.

Dél-Korea

A) A Koreai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal közleménye szerint a tíz legnagyobb hazai bejelentő szabadalmi bejelentéseinek száma a 2005-ben benyújtott 52 212 bejelentéssel szemben 2006-ban 36 750-re csökkent, és 2007-ben 30 000-nél is kevesebb volt, mert a bejelentők a mennyiségiről áttértek a minőségi szemléletre. Emellett az olyan találmányokat, amelyekre korábban három vagy négy szabadalmi bejelentést nyújtottak be, újabb stratégiájuk szerint lehetőleg egyetlen szabadalmi bejelentéssel kívánják védeni. A bejelentések számának csökkenése ellenére a hazai cégek szabadalmakból származó jövedelme növekedett. Így például az LG Electronics csökkentette ugyan szabadalmi bejelentéseinek számát, de ennek ellenére évről évre növekszik a szabadalmakból származó jövedelme, ami 2006-ban 60 millió USD volt, és 2007-ben 100 millió USD-re növekedett.

A Samsung Electronics hivatalos közleménye szerint „az utóbbi 5 évben a cég szabadalmi szakembereinek száma megkétszereződött, és jelenlegi számuk 400, míg a hazai bejelentések száma csökkent, mert szabadalmi tevékenységét a cég a hasznot hozó szabadalmakra összpontosítja.”

B) A Szabadalmi Bíróság megváltoztatta a Szellemtulajdon-védelmi Tanácsnak azt a döntését, amely megállapította, hogy a WINTEL SYSTEM és az INTEL védjegy különbözik egymástól.

Az ügy előzménye, hogy az *Intel Corporation* (Intel) a Fellebbezési Bíróságnál kérte a *Wintel System* (Wintel) cég WINTEL SYSTEM védjegye lajstromozásának érvénytelenítését.

Döntésében a Szabadalmi Bíróság megállapította, hogy ha egy védjegyet társítanak egy harmadik fél jól ismert védjegyével, és ez a vonatkozó áruk és/vagy szolgáltatások forrását illetően valószínűleg zavart okoz, a védjegy a koreai védjegy törvény 7(1)(x) szakaszának hatálya alá esik, jóllehet az összehasonlított védjegyek nem hasonlók.

A Szabadalmi Bíróság azt is megállapította, hogy a „wintel” szó a koreai akadémia által publikált új szótárban a „windows” és az „intel” szavakból összetett szóként van feltüntetve. Amikor a WINTEL SYSTEM védjegyre vonatkozó bejelentést benyújtották, az INTEL védjegyet már világszerte jól ismertnek tekintették, Koreát is ideértve. Ennek megfelelően a WINTEL SYSTEM védjegy megtévesztően hasonlónak minősül az INTEL védjegyhez, és ezért a vonatkozó áruk és/vagy szolgáltatások forrását illetően valószínűleg megtévesztést okozna.

Dominika

Előző tájékoztatónkban a Dominikai Köztársasággal kapcsolatban írtunk a kétféle védjegy-lajstromozási lehetőségről. Ez azonban nem a Dominikai Köztársaságra, hanem a Dominikai Közösségre vonatkozik, mert az országot tévesen adtuk meg. Ezért olvasóink szíves elnézését kérjük.

Dubai

A *Black & Decker Corporation*, amely a BLACK & DECKER védjegy tulajdonosa, bitorlási keresetet indított a dubai *Al Maknoon General Trading* ellen, mert az BLACK & DECKER védjegyű árukat forgalmazott és adott el az Egyesült Arab Köztársaságban. A dubai rendőrség 2007. április 24-én az alperes áruházában házkutatási parancs alapján lefoglalt 4816 vágótárcsát, és egyúttal letartóztatta a bitorló áruk forgalmazásáért és eladásáért felelős személyeket.

A dubai elsőfokú bíróság megállapította, hogy a lefoglalt áruk bitorolták a felperes védjegyét, és egyúttal arra következtetett, hogy a letartóztatott személyek tisztában voltak a lefoglalt áruk bitorló jellegével, vagyis bűnös szándékkal cselekedtek.

Az alperes fellebbezést nyújtott be a Dubai Fellebbezési Bíróságnál, de nem próbálta új tényekkel bizonyítani ártatlanságát. Ezért a bíróság elutasította a fellebbezést, és megerősítette a megfellebbezett döntést.

Ezután az alperes a Dubai Legfelsőbb Bíróságnál fellebbezett, amely 2008. április 7-én szintén elutasította a fellebbezést. Így mindkét elsőfokú bíróság döntése jogerőssé vált.

Egyesült Királyság

A) A *University of Queensland v. Siemens*-ügyben a Fellebbezési Bíróság (Appeal Court) a 2 308 451 sz. angol szabadalom közvetett bitorlását állapította meg, de ugyanakkor a szabadalmat érvénytelennek nyilvánította.

A szabadalom főigénypontja olyan mágnesesrezonancia-rendszerre (MR) irányult, amely bizonyos sajátságokkal rendelkező mágneset foglalt magában. Az alperes mágneseket gyártott és árusított. A felperes közvetlen bitorlásról, vagyis arról próbálta meggyőzni a bíróságot, hogy amikor a mágneset vizsgálták, a vizsgálókészülék MR-rendszert képezett. A mágnes azonban – ellentétben az igénypont által megkívánt elrendezéssel – a vizsgálókészülékkel nem képezett MR-rendszert, mert ez a kombináció a saját mágneses mezejét mérte, és a saját terén kívül nem mért semmit. Világos volt, hogy a mágneseket az Egyesült Királyságon kívül építették be az MR-rendszerekbe.

A szabadalmi törvény közvetett bitorlást tárgyaló 60(2) szakasza szerint egy vitatott terméknek az ilyen rendszerek lényeges vonására vonatkozó eszköznek kell lennie. Ennek megfelelően az Egyesült Királyságba importált, a mágneseket tartalmazó MR-rendszerek közvetve bitorlják az 1. igénypontot.

B) A Fellebbezési Bíróság (Court of Appeal) 2008. május 21-én olyan döntést hozott, amely lehetővé teszi gyógyszerek új dózistartományainak szabadalmazását. A három bíróból álló tanács megváltoztatta az elsőfokú bíróság döntését, amely érvénytelenítette az amerikai Merck európai szabadalmát, amely finaszteridnek androgén kopaszság elleni használatára vonatkozott.

Európai Bíróság

Az Európai Bíróság (European Court of Justice, ECJ) az európai szellemi tulajdon-védelmi normák (rendelet, irányelv) végső értelmezője és határozatai kötik a jogtulajdonosokat. Ezért most röviden ismertetjük e bíróság szervezetét és működését.

Az Európai Bíróságnak 27 bíró tagja van, akiket az Európai Unió 27 tagállama delegál. A bíróság rendszerint három vagy öt bíróból álló tanácsban, esetenként a 13 bíróból álló nagytanácsban (Grand Chamber), és nagyon ritkán a 27 tagból álló teljes tanácsban (Full Court) ítélezik. A szellemi tulajdon-védelmi ügyek vagy az Európai Unió intézményeitől (így például a OHIM-től) kerülnek fellebbezés útján ehhez a bírósághoz, vagy pedig a nemzeti bíróságoktól, amikor azok jogértelmezés céljából intéznek hozzá kérdéseket. [Az OHIM (Office for Harmonization in the Internal Market) a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal, azaz az európai védjegyhivatal.]

A bírók különböző szakterületeket képviselnek; néhánynak bírói, de a többségnek egyetemi vagy kormányhivatali előélete van. Ezért számos döntés inkább elméleti alapon, és nem hosszú szóbeli tárgyalások eredményeként születik. Egyes esetekben egyáltalán nem tartanak szóbeli tárgyalást. Eltérően egyéb európai intézményektől, a bírók elsősorban francia nyelven hozzák meg ítéletüket, bár a tárgyalásokat az Európai Unió 23 nyelve közül bármelyikén tarthatják.

Az Európai Bíróság hatásköre a szellemi tulajdon mellett számos egyéb területre is kiterjed. Ezért lehetséges, hogy egyes bírók csak korlátozott mértékben rendelkeznek a szellemi tulajdonra vonatkozó joggyakorlattal.

A bírókat nyolc főtanácsnok (Advocate General) segíti, akik közül ötöt a „nagyobb tagállamok” delegálnak, és hármat ábécérendben a többi 22 tagállam. A főtanácsnokok a bíróságot segítik véleményükkel, amely a bírákra nem kötelező ugyan, de rendszerint figyelembe veszik. Ezért a főtanácsnok fontos személy, és sokan közülük ECJ-bírók lesznek.

Bár a döntéseket egy bíró fogalmazza meg, az Európai Bíróság egyhangúan hozza meg döntéseit még akkor is, ha a döntést a nagytanács vagy akár a teljes tanács hozza. Ennek tulajdoníthatóan a döntések néha delphoi jóslatokra emlékeztetnek annak érdekében, hogy a döntéshozó összes bíró egyetértését tükrözzék. A döntések azonban rendszerint kielégítik legalább azt a felet, akinek javára a döntést hozták.

Az Európai Bíróságról védjegy jogi vonatkozásban részletesebben ír dr. Vida Sándor „Az Európai Bíróság védjegy jogi gyakorlata” c. művében (Miskolc, 2006, p. 15–31).

Ghána

A Madridi Jegyzőkönyv Ghánában 2008. szeptember 18-án lépett hatályba.

Hollandia

A *Kraft Jacobs Suchard* (Suchard) *v. Mars*-ügyben a Hágai Fellebbezési Bíróság 2008. január 3-án az alperes javára döntött.

Az ügy előzménye, hogy a Suchard kérte a Hágai Elsőfokú Bíróságtól annak megállapítását, hogy az alperes által háromszögletű hasáb alakjában forgalmazott édesipari termék bitorolja a Toblerone csokoládérudakra vonatkozó védjegyjogait. E bíróság – számára kedvezőtlen – döntése ellen a Mars a Hágai Fellebbezési Bíróságnál (HFB) keresett jogorvoslatot.

A Hágai Fellebbezési Bíróság azt állapította meg, hogy érvénytelen a felperesnek az egyenlőszárú háromszög alapú hasáb alakú csomagolásra vonatkozó védjegye. Bár a bíróság elfogadta a Suchardnak azt az érvelését, hogy a teljes csokoládérúd Toblerone-csomagolása a hosszú ideig tartó használat révén erős márkánévvé vált, úgy döntött, hogy ez a felperest nem jogosítja fel arra, hogy bármilyen háromszögletű csomagolásra igényt tartson. A bíróság szerint a háromszögletű alak nem kellően disztinktív, és ezért nem adható rá védjegyohtalom.

Irán

Az iráni kormány 2008. április 20-án olyan törvényt publikált, amely bevezeti az ipari minták lajstromozhatóságát, valamint a szabadalmi bejelentések érdemi vizsgálatát.

Jamaica

2008. május 28-án a Jamaicai Szellemijtulajdon-védelmi Hivatal (Jamaica Intellectual Property Office, JIPO) a Svájci Szellemijtulajdon-védelmi Hivatallal közösen tervezetet tett közzé a földrajzi eredetmegjelölések oltalmáról. A tervezet egy két évre szóló memorandum része, amelyet a két ország kormánya Kingstonban írt alá, és amelynek alapján a svájci hivatal műszaki segítséget nyújt olyan jamaicai termékek azonosításában, amelyek megnevezése nemzetközi földrajzi megjelölésként oltalmazható. E célra a Svájci Szellemijtulajdon-védelmi Hivatal 700 000 dollárt bocsátott a jamaicai hivatal rendelkezésére; ezt az összeget többek között szakemberek és termesztők kiképzésére kell fordítani.

Japán

A) A Japán Szabadalmi Hivatal bejelentette, hogy 2008 októberétől kezdve a biotechnológiai és nanotechnológiai tárgyú szabadalmi bejelentések vizsgálatát a nemzeti versenyképesség javítása érdekében 2-4 hétre fogja lerövidíteni.

B) Az Aston Martin, a híres gépkocsigyártó „DB9” névvel nagy sebességű sportkocsit állított elő. A „DB” kocsisorozatot a James Bond-filmekben használt kocsik tették híressé. Az Aston Martin a DB9 védjegy nemzetközi lajstromozása iránt nyújtott be kérelmet a 12. és a 37. áruosztályban.

A Japán Szabadalmi Hivatal elővizsgálója elutasította a bejelentést, ami ellen Aston Martin fellebbezett. A hivatal Fellebbezési Tanácsa helybenhagyta az elővizsgáló határozatát, és elutasította a fellebbezést, mert úgy találta, hogy a DB9 védjegy nem megkülönböztető jellegű.

Ezt követően az Aston Martin a Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíróshoz nyújtott be fellebbezést, és az alábbi indokok alapján kérte a Fellebbezési Tanács korábbi döntésének hatályon kívül helyezését:

- a tanács helytelenül alkalmazta a japán szabadalmi törvény vonatkozó szakaszát, és
- a tanács figyelmen kívül hagyta a védjegy törvény 3(a) szakaszát, amelynek alapján a DB9 védjegy úgy lajstromozható, mintha használat révén megkülönböztető jellegre tett volna szert.

A Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíróshoz megállapította, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegyhez hasonló két betűből és utána egy számból álló kombinációk gépek és gépkocsik területén terméktípusok és gépkocsik megjelölésére használatosak, és azt is megállapította, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy a kereskedők és a fogyasztók körében az Aston Martin név kapcsán jól ismertté vált. Így a DB9 védjegy lajstromozható, mert felismerhetővé teszi a védjegy kapcsolatát az Aston Martin üzleti tevékenységével.

Kína

A) Az Állami Szellemtulajdon-védelmi Hivatal és a Kínai Szabadalmi Információs Központ által kifejlesztett fordítógép 2008. április 25-én kezdte meg működését. Ezt követően Kína ingyen nyújt gépi fordítási szolgáltatást szabadalmi téren kínairól angol nyelvre. A fordítógép ingyenes igénybevétele útján a hivatal véleményeket kíván kapni ahhoz, hogy hogyan javíthatná a szolgáltatást.

A fordítási szolgáltatás lehetővé teszi publikált kínai szabadalmi és használatiminta-dokumentumok angol nyelven történő kutatását.

Az Állami Szellemtulajdon-védelmi Hivatal elnöke azt nyilatkozta, hogy a fordítási eszközöket azért helyezték üzembe, hogy kielégítsék a kínai szabadalmi információra vonatkozó világméretű igényeket.

B) A Kínai Védjegy hivatal megkettőzte az elővizsgálók létszámát, hogy csökkentse az elintézetlen védjegybejelentések számát.

C) A kínai Védjegyfelügyeleti Tanács 2007. végén belső tanácskozó összejövetelt tartott, és ennek alapján közleményt adott ki arról, hogy a hozzájáruló nyilatkozatokkal (consent letters) kapcsolatban az alábbi szempontokat fogják figyelembe venni.

- Védjegyek és áruk hasonlósága esetén egy hozzájáruló nyilatkozat nem alkalmas akadály elhárítására, ha a vonatkozó védjegyek és áruk azonosak vagy nagyon hasonlóak. A helyzet eltérő, ha a védjegyek és az áruk csak mérsékelten hasonlítanak (még ha az ilyen hasonlóság rendes körülmények között a bejelentés elutasítását vonná is maga után).
- A kérelmezett védjegy hírneve kedvez a hozzájáruló nyilatkozat elfogadásának, míg az akadályozó védjegy hírneve ezzel ellentétes hatású.

A tanács egyes esetekben elfogadott hozzájáruló nyilatkozatokat, jóllehet a kínai védjegy-törvény erről nem rendelkezik. Ez a gyakorlat azon a megfontoláson alapult, hogy a Védjegy-felügyeleti Tanács figyelembe vette egy védjegy funkcióját a magánérdek és a közérdek védelmében. A felek megegyezése esetén a magánérdeket már nem kell figyelembe venni, és így a tanács fennmaradó kötelessége az, hogy a közérdeket védje. Amíg a védjegyek egyidejű megléte nem okozza a köz megtévesztését, egy hozzájáruló nyilatkozat alkalmas lehet egy akadályozó védjegy hatásának ellensúlyozására.

D) A *Porsche AG* (Porsche) 1995-ben lajstromoztatta Kínában a *PORSCHE* védjegyet, amelyet széles körben használnak, és ezért 2006-ban a jól ismert védjegy státuszát szerezte meg Kínában. A Porsche a *Beijing TechArt Automobile Sales & Service Co. Ltd.* (TechArt) ellen bitorlási keresetet indított, mert ez a cég a *PORSCHE* szóvédjegyet és annak ábrás változatát széles körben használta. A Porsche azzal érvelt, hogy védjegyének TechArt általi használata a fogyasztók megtévesztéséhez vezethet, akik azt hihetik, hogy a TechArt jogos képviselője a Porschenak.

A Pekingi 2. Közbenső Népbíróság elfogadta a Porsche érvelését, és elrendelte, hogy a TechArt szüntesse meg a védjegybitorlást, fizessen 200 000 RMB kártérítést, és térítse meg a Porsche költségeit.

Lettország

A Szovjet Szellemtulajdon-védelmi Hivatal még a szovjet időkben lajstromozta a 33. áruosztályban alkoholos italokra mind a *MANASTIRSKA IZBA*, mind a *BELIJ AIST* védjegyet. Mindkét védjegyet hosszú éveken keresztül használták különböző független cégek, aminek eredményeként a védjegyek elvesztették megkülönböztetőképességüket, vagyis nem tudták megkülönböztetni az egyes gyártók áruit egymástól. Ennek következtében a *MANASTIRSKA IZBA* védjegyet a rigai bíróság 2001-ben törölte arra hivatkozva, hogy a fogyasztók tudatában ez a megjelölés védjegyből generikus névvé alakult át. Ezzel szemben a *BELIJ AIST* védjegy kapcsán ugyanez a bíróság 2007-ben teljesen ellentétes következtetésre jutott, mert úgy döntött, hogy az megtartotta megkülönböztetőképességét.

Malajzia

A) A malajziai kormány jóváhagyta, hogy minden egyes szövetségi államban összesen 15 olyan körzeti bíróságot állítsanak fel, amely szellemi tulajdonra vonatkozó döntéseket is hozhat. Ezenkívül a kulcsállamokban hat Felsőbíróságot (High Court of Malaya) is felállítanak, amelyekhez polgári ügyek mellett iparjogvédelmi ügyekben is lehet fellebbezést benyújtani.

Az új bírósági rendszer azt mutatja, hogy a malajziai kormány felismerte a szellemi tulajdon-védelmi jogok fontosságát, és ezt a felismerést az igazságszolgáltatás területén is érvényesíti.

B) A *Godrey Sara Lee Ltd. (Godrey) v. Siah Teong Teck (Siah)*-ügyben a Godrey kérte a GOODKNIGHT védjegy lajstromozását többek között moszkítókat ellen védő lapok és tekercsek számára. A Védjegy hivatal kifogásolta a bejelentést arra hivatkozva, hogy a Siah már hasonló védjegyet lajstromoztatott azonos árukra. Ezt követően a Godrey a Siah védjegyének a törlését kérve az 1976. évi védjegy törvény 46(1)(b) szakaszára hivatkozott, amely előírja, hogy egy védjegyet a törlési kereset benyújtása előtti egy hónapig három éven keresztül használni kell, és Siah nem tett eleget ennek a kötelezettségnek.

A Felsőbíróság (High Court) döntésében hivatkozott egy korábbi saját döntésére, amely szerint a használat elmulasztásának időtartama azzal a nappal kezdődik, amikor a védjegyet lajstromozták. A bíróság szerint a védjegyet az alperes ebben az időszakban, vagyis 2004. január 5. és 2007. január 5. között nem használta. A használatnak az árukon vagy azokkal kapcsolatban kell történnie, ideértve a védjegy használatát hirdetésekben, körlevelekben vagy katalógusokban. Az adott esetben ilyen használat nem történt.

Az alperes a védjegy törvény 46(4) szakaszában foglalt kivételre hivatkozott, amely szerint a védjegy törlését a 46(1)(b) szakasz alapján nem rendelik el, ha a használat hiánya „a kereskedelemben különleges körülményeknek” tulajdonítható. Az alperes azt állította, hogy az említett védjegyet azért nem használta, mert a használat miatt érdeklődésbe került volna egy olyan harmadik féllel, akivel megállapodott, hogy más árunévvel gyárt számára moszkítótekercseket. A bíróság elutasította ezt az érvelést, mert szerinte az ilyen érdeklődés nem képez „különleges kereskedelmi körülményt”. A használat ilyen jellegű elmulasztása tisztán kereskedelmi választás volt, és azt nem befolyásolta semmilyen külső körülmény.

Fentiekre tekintettel a bíróság megalapozottnak tekintette a Godrey kérelmét, és elrendelte a Siah védjegyének a lajstromból való törlését.

Montenegró

A 2008. május 28-a előtt lajstromozott szerbiai szellemi tulajdon-védelmi jogok önműködően érvényesek Montenegróban, vagyis azokat nem kell a Montenegrói Szellemi tulajdon-

védelmi Hivatalnál külön érvényesíteni, és így arra sincs szükség, hogy az ilyen jogok tulajdonosai igazolást kérjenek a montenegrói hivataltól ahhoz, hogy érvényesítsék szerbiai szabadalmi, védjegy- és mintaoltalmi jogait Montenegroban, de bárki bármikor kérhet ilyen igazolást.

A függő, 2008. május 28. előtt benyújtott szellemi tulajdon-védelmi jogok érvényesítését legkésőbb 2008. november 28-ig kell kérni a Montenegrói Szellemi tulajdon-védelmi Hivatalnál.

Németország

A) A Szövetségi Szabadalmi Bíróság (Bundespatentgericht) a *Ranbaxy Laboratories Basics GmbH v. Warner-Lambert*-ügyben megsemmisítette a Warner-Lambert 409 281 sz. európai szabadalmának (EP '281) egyes igénypontjait; ennek a szabadalomnak a Pfizer a tulajdonosa.

Az EP '281 egy enantiomer kalciumsóra vonatkozik, amely kedvező gyógyászati hatást fejt ki hiperkoleszterolémia és hiperlipidémia kezelésében. A Pfizer Lipitor néven hozta kereskedelmi forgalomba az EP '281 szabadalommal védett, koleszterinszintet csökkentő gyógyszert (amelyet Németországban „Sortis” néven árusított).

A bíróság megállapította, hogy a szabadalom 1–3. igénypontja nem új a 4 681 893 sz. amerikai szabadalmi leírás (US '893), valamint a WO 89/07598 sz. nemzetközi közrebocsátási irat (WO '598) ismeretében. Emellett a bíróság úgy találta, hogy a 4. igénypont tárgya nélküli a feltalálói tevékenységet a 4 375 475 sz. amerikai szabadalmi leírás (US '475) és az US '893, továbbá egy 1987-es tudományos publikáció miatt.

A bíróság továbbá a WO '598-ra és az US '893-ra alapozta döntését. Bár az enantiomer kalciumsó vegyi összetételét szó szerint nem említik ezekben a dokumentumokban, a bíróság úgy találta, hogy azok szakember számára elegendő kitanítást adnak ahhoz, hogy az felismerje az enantiomer kalciumsó-vegyületet. Az EP '281 1. igénypontja ezért is nélküli az újdonságot. Ezen túlmenően a bíróság megsemmisítette az EP '281 2. igénypontját is, mert az gyakorlatilag az 1. igénypont szerinti vegyületre irányul.

A bíróság az EP '281 3. igénypontját is érvénytelenítette, mert az az 1. és a 2. igénypont szerinti enantiomer kalciumsó alkalmazására irányul hiperkoleszterolémia és hiperlipidémia kezelésére szolgáló hatásos farmakokinetikus vegyület előállítására, de ezt a hatást az anterioritások már említették.

Végül a bíróság érvénytelenítette az EP '281 4. igénypontját is feltalálói tevékenység hiánya miatt. A 4. igénypont a 3. igénypont szerinti gyógyászati kompozíció két alternatív előállítási módszerére vonatkozik. A bíróság megállapította, hogy az első alternatív előállítási eljárást már korábban használták, és leírták az US '475-ben. A bíróság szerint egy szakember képes lett volna a gyógyászati kompozíció előállítására ilyen módszerrel. A második

alternatív gyártási módszerrel kapcsolatban a bíróság azt állapította meg, hogy az nélküli a feltalálói tevékenységet, mert a megnevezett anterioritásokból következnek.

Ez a bírósági döntés egy lépés a Ranbaxy világszerte folytatott jogi erőfeszítései sorában, amelyek arra irányulnak, hogy megszüntesse a Pfizer Lipitorra vonatkozó szabadalmi oltalmát. Ezért nem meglepő, hogy a Pfizer a Német Legfelsőbb Bírósághoz (Bundesgerichtshof) fellebbezett. Az várható, hogy ez a bíróság három éven belül hozza meg végleges döntését.

Itt jegyezzük meg, hogy ez a bírósági döntés ellentétes irányultságú, mint a jelen tájékoztató Amerikai Egyesült Államokra vonatkozó részének B pontjában ismertetett CAFC-döntés, és világosan mutatja, hogy a német bíróság alapvetően nem ad oltalmat kiválasztási találmányokra.

B) A kiegészítő oltalmi tanúsítványra (supplementary protection certificate, SPC) vonatkozó 1768/92/EEC rendelet – megjelenése óta – számos bírósági döntés tárgyát képezte, amelyek meghatározták a rendeletben előforduló kifejezéseket, így a „terméket” és a „Közösséget”.

A rendelet 13. szakasza szerint egy tanúsítvány oltalmi idejét a terméknek a közösségi piacon való forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély alapján kell kiszámítani. Egy korábbi döntésben a Szövetségi Szabadalmi Bíróság (Bundespatentgericht) megállapította, hogy ennek az első engedélynek pontosan összhangban kell lennie a 65/65/EEC számú vagy a 81/85/EEC számú tanácsi irányelvvel. Ennek következtében olyan nemzeti engedély, amely nincs összhangban a tanácsi irányelvekkel, nem befolyásolhatja egy SPC oltalmi idejét.

Egy újabb döntésében a Szövetségi Szabadalmi Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a 19. szakaszban foglalt átmeneti rendelkezések, amelyek szerint egy új tagállamban engedélyezett SPC nincs szükségszerűen összhangban a tanácsi irányelvekkel, nem alkalmazhatók a rendelet 31. szakaszára, sőt a 13. szakaszára sem. Így nem csupán az SPC megadására vonatkozó jognak [3.b) szakasz], hanem a tanúsítvány oltalmi idejének (13. szakasz) is a Közösségben megadott első engedélyen kell alapulnia, függetlenül attól, hogy a nemzeti szabályozás összhangban van-e a tanácsi irányelvekkel vagy sem. Úgy tűnik, hogy ez a döntés annak az óhajnak a következménye, hogy a Közösségen belül egységes legyen az SPC-k oltalmi ideje.

A „Közösség” országaiban az SPC-k oltalmi idejét az SPC-re vonatkozó kérelem benyújtásának időpontja alapján kell kiszámítani. Ennek következményeként az SPC oltalmi ideje az SPC-kérelem benyújtási időpontjától függhet, és egyes esetekben az SPC elnyerésére vonatkozó jog akár teljesen el is veszíthető, ha a megadására irányuló kérelmet később nyújtják be, mint amikor ez az ország, amelyben már engedélyeztek egy SPC-re irányuló kérelmet, csatlakozik a Közösséghez.

Bár első pillantásra úgy tűnik, hogy ez a döntés korlátozza az SPC-t kérelmezők jogait, tisztázza a helyzetet a rendelet 2. szakasza vonatkozásában, amely megállapítja, hogy általában nem lehet SPC-t engedélyezni, ha a termék egy tagországban azt megelőzően került kereskedelmi forgalomba, hogy a tanácsi irányelvekkel összhangban levő engedélyt adták ki.

Bár ez a döntés tisztázza, hogy a kérelmezőknek gondosan meg kell választaniuk az SPC engedélyezésére irányuló kérelem benyújtásának időpontját, a még tovább bővülő Közöségben a rendelet tág teret nyújt az SPC érvényességét érintő kérdések értelmezésének.

Olaszország

Az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle előző számában már hírt adtunk arról, hogy az Olasz Szabadalmi Hivatal (OSZH) megállapodott az Európai Szabadalmi Hivatallal (ESZH), és ennek alapján az ESZH fogja vizsgálni az olasz szabadalmi bejelentések újdonságát és találmányi szintjét. Most röviden ismertetjük, hogy ennek megfelelően 2008. július 1-jétől kezdve hogyan történik az olasz bejelentések vizsgálata.

Az újdonságvizsgálatot az ESZH végzi. Ezért legalább az igénypontokat angol nyelven is be kell nyújtani. Ha a bejelentő nem nyújt be angol fordítást az olasz leírásról vagy az igénypontokról, 200 EUR kutatási illetéket kell lerónia. Fordítás benyújtása esetén nem kell ilyen illetéket fizetni. A kutatási jelentést és az írásbeli véleményt a bejelentő az elsőbbségi év lejárta előtt ésszerű határidőn belül kapja meg, hogy módja és ideje legyen dönteni a találmány elsőbbséges külföldi bejelentéséről. Az OSZH előzetes jelzése szerint a bejelentő az olasz bejelentés benyújtásától számított kilenc hónapon belül várhatja a kutatási jelentés és az írásbeli vélemény megküldését.

Portugália

Portugáliában 2008. július 25-én publikálták az új szellemitulajdon-védelmi törvényt, amely 2008. október 1-jén lépett hatályba.

A módosított törvény bevezeti az ideiglenes szabadalmi bejelentést, amelyet portugál vagy angol nyelven lehet benyújtani igénypontok nélkül, és 12 hónapon belül lehet végleges bejelentéssé átalakítani.

Az új törvény eltörli a mintabejelentések vizsgálatát, kivéve, amikor felszólalást nyújtanak be.

A védjegy törvény kapcsán bevezetett legfőbb módosítás, hogy a törvény publikálásának napjával eltörlik a használati szándékra vonatkozó nyilatkozatot, vagyis ezentúl nincs szükség ilyen nyilatkozat benyújtására ahhoz, hogy a védjegy lajstromozás hatályban maradjon.

Svájc

A) A svájci Szövetségi Szellemitulajdon-védelmi Hivatal értesítette a genfi Nemzetközi Irodát, hogy 2008. július 1-jei hatállyal visszavonta azt a korábbi korlátozást, amely szerint hús hónapon belül kellett kérni a nemzeti szakasz megindítását. Ennek megfelelően ettől az időponttól kezdve Svájcban is harminc hónapon belül lehet megindítani a nemzeti szakaszt

azokkal a bejelentésekkel kapcsolatban, amelyekre nézve a húsz hónapos határidő 2008. július 1-jén vagy azt követően jár le.

B) 2008. július 1-jén Svájcban módosított szabadalmi törvény lépett hatályba, amelynek főbb változásai a következők.

A szabadalmi bejelentéseket a bejelentési vagy – ha ez korábbi – az elsőbbségi időponttól számított 18 hónap eltelté után elektronikusan közre fogják bocsátani.

A technika állására vonatkozó jelentést a bejelentés közrebocsátásával együtt publikálják, kivéve azt az esetet, amikor ez a jelentés csak később készül el.

A „technika állására vonatkozó jelentés” a nemzetközi típusú kutatási jelentésnél kevésbé költséges változat, amelyet a Svájci Szellemtulajdon-védelmi Hivatal készít el olyan szabályok alapján, amelyek hasonlítanak az Európai Szabadalmi Hivatal kutatási szabályaihoz. Ennek a jelentésnek az elkészítését az elsőbbségi időponttól számított 14 hónapon belül lehet kérni. Ilyen kérelmet harmadik személyek is benyújthatnak.

A szabadalomlajstromozás publikálásának időpontjától számított kilenc hónapon belül felszólalást lehet benyújtani olyan bejelentések ellen, amelyek közrendbe vagy közérkölsbe ütköznek, sértik az emberi méltóságot, vagy a természetben létező génszekvenciákra vonatkoznak. Az újdonsághiány vagy a feltalálói tevékenység hiánya alapján tehát nem lehet felszólalni.

Szabadalmi Együtműködési Szerződés

2008. július 1-jétől kezdve a bejelentők kérhetik a nemzetközi kutatási hatóságtól (ISA), hogy a nemzetközi kutatás elvégzésekor ne csak a saját korábbi kutatásuk eredményeit, hanem egy másik ISA vagy egy nemzeti vagy regionális hivatal által végzett kutatás eredményeit is vegyék figyelembe.

Szingapúr

Az *Amanresorts Limited* (AL) és az *Amanresorts International Pte Ltd.* (Amanresorts) két vállalat az Amanresorts Csoporton belül. Az Amanresorts a tulajdonosa az AMAN védjegyeknek, valamint „Aman-” előtagú több védjegyeknek, ideértve az AMANUSA védjegyet is, amelyet azonban Szingapúrban legutóbbi lejáratakor nem újítottak meg. Az Amanresorts számos luxushotelt működtet a világ különböző részein, és az „Amanusa” egyike az ilyen nyaralóhelyeinek Bali szigetén.

Az Amanresorts felismerte, hogy egy szingapúri ingatlanfejlesztő, a *Novelty Pte Ltd* (Novelty) az „Amanusa” nevet adta egyik helyi társasház-létesítményének. Ennek alapján az Amanresorts bitorlási pert indított a Novelty ellen, azt állítva, hogy saját AMAN védjegyei jól ismertek. Ennek igazolására alapos bizonyítékokat nyújtott be, és azt is állította, hogy védjegyének a Novelty által történő használata védjegye értékének csökkenéséhez és erő-

ziójához vezetne, és elvesztené annak lehetőséget, hogy az Amanusa vagy egyéb „Aman-” előtagú neveket saját szingapúri szállodafejlesztései kapcsán használja.

A Novelty viszont azt állította, hogy az Amanresorts „Aman” kezdetű védjegyeivel kapcsolatban Szingapúrban nem rendelkezik a szükséges hírnévvel. Emellett azok a vevők, akik érdekeltek voltak vagy érdekeltek társasházakciójában lakást venni, nem az „Amanusa” név miatt érdeklődtek az akció iránt, vagyis ez a név nem segítette eladásait. További érve volt, hogy az „Amanusa” nevet két általános maláj szó egyesítésével találta ki. A Novelty arra is hivatkozott, hogy az Utca- és Épületnevek Tanácsa feltétel nélkül elfogadta ezt a nevet, amit azonban nem tett volna, ha hasonló nevű másik fejlesztési tervről, illetve összetévesztés lehetőségéről lett volna tudomása. Az „Amanusa” névvel kapcsolatban nem végzett további ellenőrző vizsgálatot, mert a tanács feltétel nélkül elfogadta a nevet.

A bíróság úgy döntött, hogy ha a Novelty tovább is használná az „Amanusa” nevet, ez nagy valószínűséggel kárt okozna az Amanresorts hírnevének és goodwilljének, mert hasonló nevű luxusnyaralóhelyet üzemeltet Bali szigetén. Bár azok a szingapúriak, akik lakást vásároltak a még befejezetlen társasház-létesítményben, nem gondolták, hogy az összefüggésben állt az Amanresorts-szal, ha megengednék, hogy a Novelty ilyen néven árusítsa lakásait, ez azt eredményezhetné, hogy a név elveszti sajátos jellegét. Ezért a bíróság elutasította a Noveltynek azt az érvelését, hogy a nevet az ismert maláj szavak: „aman = béke” és „musa = sziget” kombinálásával találta ki. Kevésbé valószínű ugyanis, hogy a Novelty véletlenül gondolt ugyanannak a két szónak az egyesítésére, különös tekintettel arra, hogy ha az interneten névkutatást folytatott volna, bizonyára találkozott volna az Amanresorts Bali szigetén létesített nyaralóhelyének nevével. A Novelty azonban nem végzett ilyen kutatást. Az előadott tények és bizonyítékok alapján az Amanresorts pert nyert a Noveltyvel szemben, és a Noveltynek meg kellett változtatnia társasház-létesítményének nevét.

Tajvan

A három csíkra vonatkozó védjegyharc két jól ismert sportruházati cég, a német Adidas és a tajvani Lutong Enterprise Corporation (Lutong) között az egész világra kiterjedő eljárással éveken át tartott. Tajvanon azonban a tajpei Felső Közigazgatási Bíróság 2008 májusában elrendelte az Adidas „három csökkenő csík” lajstromozott védjegyének törlését a Lutong által birtokolt Jump cég korábban lajstromozott hasonló védjegye alapján.

Az Adidas azt állította, hogy háromcsíkos logóját védjegyként nemzetközileg mintegy 30-40 évvel korábban használta először, míg a Jump három csökkenő csíkból álló logóját 24 évvel korábban, 1983-ban lajstromoztatta. A Jump azzal érvelt, hogy az Adidas védjegylogója eredetileg azonos hosszúságú csíkokból állt, és Tajvanon csak 1996-ban lajstromoztatta három eltérő hosszúságú csíkból álló logóját, ami később történt, mint a Jump hasonló logójának Németországban 1989-ben védjegyként való lajstromozása. A Jump azt is hang-

súlyozta, hogy az Adidas védjegybitorlással vádolta Törökországban, Kínában és további húsz országban, mert 1989-ben piacának európai kiterjesztését tervezte.

A Jump 2003-ban indított pert az Adidas ellen Tajvanon, és kérte a Gazdasági Minisztérium Szellemijajdon-védelmi Hivatalát, hogy rendelje el az Adidas „három csökkenő csík” védjegyének törlését a saját védjegyéhez viszonyított hasonlóság alapján. A hivatal helyt adott a kérelemnek, és elrendelte az Adidas védjegyének törlését. Az Adidas viszont pert indított, és kérte a Gazdasági Minisztériumot, hogy hatálytalanítsa a védjegy-törlési határozatot, de 2006-ban elvesztette ezt a pert.

Ezután az Adidas a Legfelsőbb Közigazgatási Bírósághoz nyújtott be fellebbezést, aminek alapján ez a bíróság az ügyet 2008 áprilisában újbóli vizsgálatra visszaküldte a Gazdasági Minisztérium Szellemijajdon-védelmi Hivatalának.

A hivatal megállapította, hogy vannak olyan helyi szakemberek, akik megpróbálják utánozni a külföldi védjegyeket, vagy az első védjegy-lajstromozást kívánják elérni Tajvanon, azonban nem lehet biztosan megállapítani, hogy a Jump rosszhiszeműen lajstromoztatta-e védjegyeit, mert Tajvanon évekkkel korábban használta, és 13 évvel az Adidas előtt lajstromoztatta a kérdéses védjegyet.

A hivatal vezetőjének közlése szerint mindkét fél lajstromoztatta Tajvanon a háromcsíkos védjegyet, és ezek a lajstromozások hosszú időn keresztül egyidejűleg léteztek. A Jump újabban azért indított pert az Adidas ellen, mert utóbbi az elmúlt évekkben védjegybitorlással vádolta külföldi országokban.

A hivatal megállapította, hogy az Adidas a korábbi döntésnek megfelelően elvesztette a közigazgatási védjegyjogi eljárást, és így nincs kizárólagos joga használni a „három csökkenő csík” logót cipőtermékein, de a döntés jogerőssé válásáig még használhatja azt. Másrészt a Jump, a hasonló védjegy másik tulajdonosa kártérítésért polgári pert indíthat az Adidas ellen, és védjegybitorlás miatt kérheti az Adidas eltiltását a védjegy használatától mielőtt a közigazgatási eljárás befejeződné. Ebben a szakaszban a körzeti bíróság fel fogja függeszteni a polgári per menetét, amíg a bíróság tisztázza az Adidas védjegyének érvényességét.

Bizonyos, hogy a harc a végső döntés meghozataláig folytatódni fog, mert az Adidas a döntés ellen még fellebbezhet. Természetesen itt is fennáll a két fél közötti kompromisszumos megállapodás lehetősége.

Törökország

A Fila Luxembourg SARL (Fila) v. Yardim Tekstil Ltd. (Yardim)-ügyben a török Szellemijajdon-védelmi Bíróságnak azt kellett eldöntenie, hogy a FILO védjegyre vonatkozó bejelentés megtévesztően hasonlít-e a lajstromozott FILO védjegyre.

A FILO védjegyet a Yardim bőrárúkra, bőrutánzatokra és azokból készült termékekre kívánta lajstromoztatni a 18. áruosztályban, ruházati termékekre a 25. áruosztályban és ilyen vonatkozású szolgáltatásokra a 35. áruosztályban.

Az elővizsgáló hivatalból törölte a 35. áruosztályt, majd a másik két osztályban publikálta a védjegybejelentést, amely ellen a Fila felszólalt azon az alapon, hogy védjegye világszerte híres, Törökországban is széles körben használják, ahol egyébként azonos áruosztályokban öt hasonló védjegyet lajstromoztak számára. Emellett a FILO védjegy megtévesztően hasonlít a saját védjegyéhez, és ezért a védjegybejelentés elutasítását kérte.

A hivatal elutasította a felszólalást, és a bejelentést lajstromozta. Egyébként a Török Szabadalmi Hivatal gyakorlatában nem általános, hogy elutasítanak egy 2-4 betűből álló szóvédjegy-bejelentést, hacsak nem forog fenn nyilvánvalóan az összetévesztés valószínűsége, mint például az ugyanabban az áruosztályban igényelt „lax” vagy „laks” szavak esetében.

A felszólalás elutasítását a Fila megfellebbezte az Ankarai Szellemtulajdon-védelmi Bíróságnál, ahol a Yardim azt állította, hogy a FILO védjegy nem volt híres, és „filo” törökül egy katonai egységet jelent annak személyzetével és eszközeivel együtt, míg a „fila” szónak nincs saját jelentése. Ennek következtében a két védjegy különbözik egymástól, amit igazol a hivatal döntése is.

A bíróság helyt adott a fellebbezésnek, és megváltoztatta a hivatal felszólalást elutasító határozatát azon az alapon, hogy az összetévesztés veszélye fennáll, mert a védjegyek nagyon hasonlóak mind vizuálisan, mind hallás alapján, és a 18. és 25. áruosztály áruai is hasonlóak, aminek következtében az átlagos fogyasztó nehezen tudná a két védjegyet megkülönböztetni. Ezért 2007 decemberében a bíróság érvénytelenítette a FILO védjegy lajstromozását.

Tunézia

A *Konsitex SA (Konsitex) v. Limabond Limited* (Limabond)-ügyben a ZEGNA védjegyet birtokló Konsitex törlési keresetet indított az alperesnek a ruházati termékekre vonatkozó 25. áruosztályban lajstromozott MARIO ZEGNOTI védjegye ellen. A bíróságnak a felperes javára hozott döntése az alábbi főbb megállapításokat tartalmazta.

– Az alperes védjegyének lajstromozása sérti a Konsitex érdekeit, és a ZEGNA védjegy megkülönböztető jellege alapján tisztességtelen előnyt biztosít az alperes számára. A MARIO ZEGNOTI védjegy kapcsolatra utal a felperes védjegyével, ami nagy valószínűséggel megtéveszti a vásárlóközönséget.

– A szíriai Limabond cég MARIO ZEGNOTI védjegyének tuniszi lajstromozása egy nemzetközi hírnévnek örvendő híres védjegy korlátozását jelenti, és így sérti a Párizsi Unió Egyezmény 6bis szakaszának rendelkezéseit.

A fentiek alapján a bíróság elrendelte az alperes védjegyének a lajstromból való törlését és e védjegy további használatának a megszüntetését. Egyúttal kötelezte az alperest a bírósági döntés publikálására, valamint az összes bírósági költség megtérítésére.

Új-Zéland

A német Stichting Lodestar cég 2000 júniusában kérte a WILD GEESE védjegy lajstromozását sörre és egyéb alkoholos italokra. Az Austin Nichols, aki hasonló áruk vonatkozásában lajstromoztatta a WILD TURKEY védjegyet, felszólalt a lajstromozás ellen. A védjegy hivatal vezetője azon a véleményen volt, hogy a két védjegy között nem áll fenn a megtévesztés valószínűsége.

Az Austin Nichols a Felsőbírósághoz (High Court) fellebbezett. Ez a bíróság azon a véleményen volt, hogy a hivatal döntését kellő súllyal kell ugyan kezelni, de fellebbezési bírósággként meg kell határozni, hogy fennáll-e a megtévesztés valószínűsége. Ennek alapján a bíróság igenlő véleményen volt, és helyt adott a fellebbezésnek.

A Fellebbezési Bíróság (Court of Appeal) azt állapította meg, hogy a Felsőbíróság nem kezelte kellő súllyal a hivatal véleményét, és bár jogosult saját vélemény kialakítására, némileg alkalmazkodnia kell a védjegy hivatal elnökének döntéséhez. A Fellebbezési Bíróság ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy nem állt fenn a megtévesztés ésszerű valószínűsége.

Ezután a Legfelsőbb Bíróságnak (Supreme Court) az *Austin Nichols & Co. Inc. v. Stichting Lodestar*-ügyben azt kellett eldöntenie, hogy a Fellebbezési Bíróságnak figyelembe kell-e vennie az alsófokú bíróság döntését, vagyis a védjegy hivatal elnökének az állítását.

A Legfelsőbb Bíróság úgy döntött, hogy bár mérlegelni kell a megfellebbezett döntés szempontjait, a Fellebbezési Bíróságnak saját véleményét kell kialakítania.

Bár a Fellebbezési Bíróság bírálta a Felsőbíróság megközelítését, a védjegyek hasonlóságával kapcsolatos saját véleményét alakította ki, és minthogy nem talált hibát a Fellebbezési Bíróságnak a védjegyek hasonlóságával kapcsolatos álláspontjában, elutasította a fellebbezést. Ennek megfelelően a WILD GEESE védjegy lajstromozható annak ellenére, hogy korábban már lajstromozták a WILD TURKEY védjegyet.